

Lovforslag var til Behandling sidste Gang, et Foredrag om hele Boliglovgivningens hygiejniske, etiske, økonomiske og sociale Side. Jeg skal ikke komme ind paa at referere dette Forslag, men kun henviser til det og understrege, med dette Forslag som Grundlag, hvorledes Folkets Sæder i allerhøjeste Grad bestemmes af dets Boligforhold, og hvor vigtige Boligforholdene derfor er for hele vort Samfundsliv.

Vi trænger til flere Boliger. Derom er der ingen Tvivl. Da hele dette Bolignøds-spørgsmaal var til Behandling her i København, blev det oplyst, at der i et enkelt Værelse her boede 3 Familier med Børn, hvoriblandt to voksne unge Piger, i alt 20 Personer. Det er selvfølgelig utilbørligt, at noget saadant finder Sted, og det undrer mig under saadanne Omstændigheder, at man i en Række af Hjem, hvor man søger at tage sig af uheldigt stillede Medlemmer af Samfundet, skal være nødt til at afvise Mennesker under Henvisning til Pladsmangel, paa Grund af, at de tilstrækkelige Antal Kubikmeter Luft ikke er til Stede. Jeg tror, at naar saa frygtelige Tilstande bevislig findes, skal man fare med Lempe overfor de Anstalter, som paa den ene eller den anden Maade søger at sørge for vore ulykkeligt stillede Medborgere og Medborgerinder.

Vi fra det konservative Folkepartis Side vil understrege den selvfølgeligelige Ret for enhver Dansk til ikke alene at have Tag over Hovedet, men ogsaa til at have et Hjem. Der er i Lovforslaget anvist, hvorfra Pengene skal komme, og jeg kan udtale, at vi er fuldstændig enige i den Maade, paa hvilken man søger at skaffe Pengene, ikke ved en særlig Skat, men ved at paaligne Stat og Kommune Udgifterne. Jeg skal i denne Sammenhæng henviser til Kommissionsbetænkningens Bilag 1, hvor et Mindretal, Hr. Godskesen og Hr. Eigil Jørgensen, udtaler sig om, hvorfra Pengene til Boligbyggeriet skal komme, hvilken Udtalelse jeg paa det konservative Folkepartis Vegne helt kan give min Tilslutning. Med den højtærede Formands Tilladelse skal jeg oplæse den. Der staar: „Mindretallet erkender Nødvendigheden af at fremskaffe betydelige Midler til Boligbyggeri. Men disse Midler bør efter Mindretallets Mening søges af de almindelige Skattekloder, saaledes at Byrderne rammer alle Borgere. At det vil være vanskeligt for Befolkningen at bære forøgede Skatter, staar Mindretallet ganske klart. Men Vanskelighederne vil formentlig forøges, ikke formindskes ved at lægge hele Byrden over paa en mindre

Kreds af Skatteydere og endda for en stor Del blandt dem, hvis Skuldre er mindst i Stand til at bære forøgede Byrder.“

De ærede foregaaende Talere, saavel Venstres Ordfører som den socialdemokratiske Ordfører, har været inde paa at omtale adskillige af de Forslag om Fremskaffelse af Penge til Boligbyggeri, som er kommet frem. Jeg skal ikke komme videre ind paa disse forskellige Forslag, men kun omtale et enkelt af dem, nemlig Forslaget om Værdistigningsafgift, naar Værdistigningen er konstateret ved Salg. Dette Forslag kunde der være nogen Rimelighed i at tage op til Behandling. Vel tror jeg ikke paa, at en saadan Afgift vil kunne indbringe store Beløb i Statskassen, men jeg tror, at den vil kunne hemme Salget af Ejendomme, altsaa Ejendomsspekulationen, og derved paa en god Maade virke regulerende paa Huslejen.

Efter disse mere almindelige Bemærkninger om Lovforslaget i dets Helhed skal jeg komme ind paa nogle Enkeltheder. I § 2 er Parcelbyggerne blevet opfattet som en Slags Bastarder. De har hverken Ret til at indsætte deres Repræsentanter som Lejere eller Ejere. Jeg indser ikke, hvorfor Parcelbyggerne ikke skulde kunne repræsentere enten den ene eller den anden Stand, og da naturligst den Stand, de er kommet til at tilhøre ved at blive Grundejere. Venstres Ordfører talte om at give Nævnene Betaling for det Arbejde, de udførte. Om det Spørgsmaal, hvorvidt der i det hele skal gives Betaling for kommunale Hverv eller ej, gør der sig forskellige Opfattelser gældende, der kan siges noget baade for og imod. Vi skal ikke paa dette Felt rejse nogen Opposition. I § 10 gives der Nævnene og Overnævnene Pligt til at anmelde til Politiet Overtrædelser, der kommer til deres Kundskab under Sagernes Behandling. Nævnene og Overnævnenes Medlemmer er i Forvejen en Klasse Mennesker, der er i høj Grad mistænkte. En Ordning, hvorefter de skal være forpligtede til at tilkalde Politiet ved første gyldne Lejlighed, tror jeg ikke vilde virke til at styrke deres Renommé. I § 11 staar der, at de af Parterne meddelte Oplysninger om egne økonomiske Forhold ikke maa meddeles den anden Part. Jeg forstaar ikke, hvorfor denne Sætning er indføjet. Vil det sige, at hvis der kommer en velhavende Lejer, skal han være pligtig til at give mere for en Lejlighed, end en mindre velhavende skulde give for den samme, eller omvendt?

I Lovforslagets § 18 tror jeg, der er